

CENA 60 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce na str. 1.2.3. m. 300., w tekście m. 250. Nekrologi 300 mk. zwyczajnie 150 mk.

Adres Redakcji i Administracji Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91 Otwarta od 9-12 i od 2-6 po poł.

PRENUMERATA WYNOŚ:

w Kaliszu miesięcznie 1150 Mk. Z odnośzeniem do domu 1300 Mk. Na prowincji z przesyłką pocztową 1450 Mk. Zagranicą 2800 Mk. Cena pojed. egzemplarza 60 Mk.

№ 248 (7287).

Wtorek, dnia 31 Października 1922 r.

Rok XXX

„OAZA”

Początek codziennie:

1-szy seans o godzinie 6. ostatni 9.15, w Sobotę i Niedziele 1-szy seans o g. 3.30, ostatni 9.15.

Dla młodzieży dozwolone.

Od poniedziałku, dnia 30. X. do poniedziałku 6. XI. włącznie — Cud cudów!! — Film nad film!!

Największa atrakcja sezonu.

Ivonne de L'orme (Reputation)

Potężny dramat życiowy w 7-miu aktach.

Wszystkie filmy pierwszorzędných wytwórni globu całego nie mogą się mierzyć z tem arcydziełem, które pod każdym względem stoi wyżej od najwspanialszych arcydzieł świata. — Wszystko w tym filmie jest cudowne, wszystko począwszy od gry **Priscilly Dean** uroczej wirtuozki ekranu, cudownego tematu, cudownych dekoracji i skończywszy na napisach które są cudownym arcydziełem tego akompaniamentem.

Muzyka ściśle zastosowana do obrazu.

Spieszcie wszyscy zobaczyć!!!

Stylowy

Dziś premiera

Tylko 3 dni.

Cancerz nieznany

Wstrząsający dramat w 5 aktach według dzieła

TRISTANA BERNARDA

wytwórni Paryskiej „Osso”.

W rolach głównych **J. Caprice i Creighton Hale.** — Nad program: **Dwadzieścia minut w Kanadzie.**

Początek codziennie o godz. 6 wieczorem, w soboty, niedziele i święta o godzinie 5 po południu.

Handel Win, Wódek i Towarów Kolonialnych

H. Biskupski Kalisz

po gruntownem przerobieniu i odświeżeniu został zaopatrzony w wyborowe gatunki wszelkiego towaru.

Sala Tow. Muzycznego

Koncert Trio Wilkomirskich.

w sobotę 4 listopada 1922 r.

Na restaurację Kościoła odbędzie się koncert **TRIO WILKOMIRSKICH.**

Na program złożą się utwory: S. Tarniewa, S. Rachmaninowa, A. Skriabina, Prokofiewa, Protopopowa.

Bilety do nabycia w dzień koncertu w kasie przy wejściu na salę.

Restauracja „CAFÉ IMPERIAL”

w Kaliszu, ul. Józefiny № 13.

Zawiadomia Swoich Szanownych Gości że od Niedzieli d. 29 b. m. odbywać się będą

KONCERTY

Znanego Trio z Warszawy

pod kierunkiem p. **S. MITMANA**

Ulubieńca Warszawskiej Publiczności i b. pierwszego skrzypka orkiestry operowej teatru Wielkiego.

z uszanowaniem
Józef Kieler.

Lekarz Weterynarii

major Kozłowski

udziela porad od godziny 3-iej po poł.
KALISZ, JASNA 1, II p. 2884

TELEGRAMY.

O udział duchowieństwa w wyborach

WARSZAWA 30. „Kurjer Polski” zamieszcza wywiad z nuncjuszem papieskim w Polsce mgr. Lorenzo Lauri w sprawie udziału duchowieństwa w wyborach, nie chcąc podawać bez sprawdzenia krążącej pogłoski, jakoby Papież zabronił arcybiskupowi Teodorowiczowi i biskupowi Sapieżo kandydować przy obecnych wyborach.

Mgr. Lorenzo Lauri na pytanie współpr. „Kurjer Pol.” oświadczył co następuje:

— Zakaz taki byłby zupełnie zbędny, albowiem dekret papieski z 25 kwietnia 1922 r. zabrania wogóle kardynałom, arcybiskupom lub biskupom wszystkich krajów kandydowania do senatu chyba by byli wiryjistami. Na liście kandydatów z wyboru nazwiska ich figurować nie mogą.

— A do Sejmu?

— Trudno przypuścić, aby wyżsi dostojnicy kościelni kandydowali do izby niższej. Dlatego dekret mówi tylko o senacie.

— Jednak arcyb. Teodorowicz był posłem w naszym Sejmie.

— Gdy niema izby wyższej, jedyną istniejącą przyrównywa się do niej.

— Czem należy tłumaczyć zakaz, zawarty w dekrecie z 25 kwietnia?

— Przedewszystkiem tem, że ilość głosów, otrzymana przez kandydatów duchownych rozmaitych stopni, mogłaby się nie zgadzać z hierarchją.

— Czy duchowieństwo niższych stopni nie jest skrepowane żadnymi zakazami w tej dziedzinie?

— Owszem, o tyle, że muszą mieć pozwolenie właściwego biskupa, aby uzyskać bierne prawo wyborcze. — Biskupom zaś poleca się wydawać takie zezwolenia tylko z wielką oględnością i zbyt niemi nie szafować. Analogiczne pozwolenia biskupom, arcybiskupom i kardynałom może udzielać tylko Ojciec Święty.

— A czynne prawo wyborcze posiada duchowieństwo chyba bez żadnych zastrzeżeń?

— Oczywiście. Duchowni mają zarówno głos jak i agitacji wyborczej, narówni ze swymi współobywatelami. I tylko, jeśli chodzi o metody agitacji, nie wolno im ani na chwilę zapominać że są duchownymi.

W sprawie nabywania ziemi przez urzędników państwowych

WARSZAWA 20. Okręgowe urzędy ziemskie mające poważne wątpliwości co do sposobu załatwienia podan urzędników państwowych o nabywanie ziemi z majątków parcelowanych lub też środków, zwracają się przeważnie w każdym wypadku do Głównego urzędu Ziemskiego z prośbą o opinie i wskazówki.

D. P. KLINGER

SPECJALISTA

chorób zenerycznych i skórnych (analizy krwi na syfilis) 1402

przyjmuje codziennie: od 9-10 i od 4-7, w niedziele: od 11-1. Towarowa 3, I p.

12 | 12 | 12 | 12 | 12 | 12 | 12 | 12

12 | **Dolar kosztuje już przeszło 13 tysięcy!** | 12
Chleb kosztuje 1000 mk. bochenek!! | 12

12 | Pamiętajcie, że za rządów premiera Ponikowskiego, za rządów ugrupowań centrowych, dolar kosztował 2,900 mk., a chleb był o 600 marek na bochenku tańszy! | 12

12 | Tylko rządy Centrum zabezpieczą równowagę ekonomiczną i potęgę polityczną Polski! | 12
Głosujcie zatem na listę ładu i porządku, listę Centrum Polskiego | 12

12

W celu uniknięcia korespondencji w tych sprawach, wymagającej dużo czasu i opóźniającej samo załatwienie, Główny Urząd Ziemiński wyjaśnił, że podanie traktować analogicznie z podaniami pozostałych kandydatów.

Ponadto przy kwalifikowaniu urzędników państwowych na nabywców ośrodków — zajmowane przez nich stanowiska służbowe nie mogą odgrywać jakiegokolwiek roli, jak również nie mogą być brane pod uwagę względy służbowe; przeciwnie — przy kwalifikowaniu urzędników państwowych należy większe stawiać wymagania w stosunku do nich, aby nie narazić urzędu na możliwość zarzutów ze strony innych kandydatów.

Do podań urzędników państwowych winny być dołączone świadectwa, stwierdzające przytoczone w podaniach dane, jak również zobowiązanie patenta do prowadzenia osobiście gospodarstwa w razie przyznania ośrodka.

Faszyści przeciw Rzymowi

WIEN. „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Mediolanu: Wobec tego, że faszyści w Pizie zarządzili ogólną mobilizację i przygotowują się do pochodu na Rzym, oddano pieczę nad bezpieczeństwem publicznym w Rzymie władzom wojskowym, które poczyniły rozległe przygotowania. Na wielu placach ustawione są oddziały wojskowe z karabinami maszynowymi.

Wczesna zima w Polsce

KRAKOW. Od wczorajszego południa pada tutaj o gromny śnieg. Całe miasto jest pokryte grubą szarą śnieżką.

Przesilenie gabinetowe we Włoszech

RZYM. Gabinet de Facty na ostatnim posiedzeniu, które się odbyło w nocy, postanowił podać się do dymisji. Decyzja gabinetu spowodowana została ultimatum faszystów, grożącym zbrojnym opanowaniem Rzymu.

Nowa akcyza na cukier

WARSZAWA. Uchwała powzięta przez Radę ministrów podwyższająca akcyzę na cukier z 200 mk. na kilogr. do 300 mk. została (już przez prezydium rady oddana do redakcji) dziennika ustaw. Przepis o nowej akcyzie ogłoszony zostanie zapewne ostatniego miesiąca z terminem obowiązującym z dniem ogłoszenia.

Możliwy strejk

WARSZAWA 29. Wczoraj przed poł., jako w dniu ostatecznego terminu postawionego przez urzędników municypalnych, zwróciła się delegacja urzędnicza do Prezydium Magistratu z prośbą o odpowiedź na żądania przedłożone w dniu 21 b. m. Delegację przyjął p. Wice-prezydent Jabłoński w zastępstwie nieobecnego prezydenta Nowodworskiego i oświadczył, że Magistrat nie mógł do dziś załatwić tej sprawy, lecz zajmie się nią w dniach najbliższych.

Delegacja urzędników oświadczyła, że brak odpowiedzi na żądania swego czasu przedłożone uważa za odmowę i ogół pracowników wyciągnie z tego konsekwencje.

Od p. wiceprez. Jabłońskiego udała się delegacja do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej którego interwencja w dniu dzisiejszym może jedynie zapobiec wybuchowi strajku urzędników miejskich.

Delegacje urzędników miejskich przyjął o

godz. 1-szej w Min. Pracy i Op. Sp. naczelnik wydziału, p. Ulanowski i rozpatrzywszy przebieg całego załatgu, przyrzekł natychmiastowe pośrednictwo między urzędnikami a Magistratem. Urzędnicy oświadczyli, że o ile do poniedziałku do godz. 12-ej w poł. spór nie zostanie załatwiony, prace biurowe zostaną wstrzymane.

Zamordowanie prezesa zarządu powiatowego stron. P. S. L. „Piast“

KRAKOW. Antoni Berezowski, kierownik szkoły w Wyszku powiat Zaleszczycki, prezes zarządu powiatowego PSL „Piast“ kandydat do Sejmu został zamordowany przez niewykrytych sprawców.

Zmarły pozostawił żonę i czworo dzieci. Warszawski zarząd PSL, po otrzymaniu tej wiadomości zakomunikował ją władzom centralnym do wdrożenia potrzebnych zarządzeń. Przypuszczają iż mord pozostaje w związku z akcją wyborczą.

Aresztowanie komunistów w Krakowie

KRAKOW. Organa policji aresztowały w Krakowie kilku działaczy komunistycznych, którzy pod płaszczykiem organizacji związku proletariatu miast i wsi rozciągali swoją działalność tak w Krakowie, jak również w Zagłębiu Chrzanowskim, Jasle i Nowym Sączu. W ręce policji wpadli: Paweł Sierankiewicz, Józef Dyja, Fejks Zagowski, Julian Zbroja, Bernard Rozenbaum oraz dwaj wysłannicy z Warszawy — Józef Nowakowski i Wincenty Przewoźniak. W mieszkaniach komunistów znaleziono wielką ilość broszur i odezw bolszewickich.

Kronika Wyborcza

Najbliższy program naszych ciał ustawodawczych.

Wybory do Sejmu odbędą się, jak wiadomo 5, do Senatu zaś 12 listopada. Wedle art. 25 konstytucji Sejm będzie zwołany na pierwsze posiedzenie w 3ci wtorek po dniu wyboru, czyli na dzień 21 listopada. Ponieważ wedle art. 37 przepisu art. 25 stosuje się od powzięcia także do Senatu przeto Senat zjedzie się dopiero w tydzień po Sejmie, tj. 28 listopada. Ponieważ dalej wówczas zakończy się okres urzędowania Naczelnika Państwa, przeto w myśl analogji art. 41, Sejm i Senat połączy się natychmiast na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem celem wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej. Dalszym punktem programu ciał ustawodawczych będzie wybór członków Trybunału Stanu, którego wedle art. 64, do końca musi Sejm i Senat natychmiast po ukonstytuowaniu się.

Przygoda Okonia w Izbicy.

W ostatnią niedzielę, oślawiony Okoń wybrał się na wiec przedwyborczy, zorganizowany przez zwolenników jego w Izbicy pow. Kolskiego.

Gdy jednak rozpoczął przemówienie, jak zwykle pełne ordynaryjnych wymysłów i obelg, pod adresem przeciwników politycznych, wywołał jedynie wybuchy wesołości wśród zebranych.

Widząc tak nieprzychylny dla siebie nastrój, mówca opuścił trybunę, słuchacze zaś rozpoczęli rzucać nań zgniecionymi pomidorami, jajami, jabłkami itp.

Dostała się też Okonowi kilka zasłużonych szturchańców. Dopiero bojówka „okojowców“ nadbiegła z sąsiedniej wsi, uratowała swego patrona.

Inteligencja a wybory.

Gdy państwu zagraża niebezpieczeństwo, gdy wróg stoi u wrót kraju — należy bić w dzwony trwogi. Krwawo bowiem zemścić się może opieszałość. Jeżeli jednak alarm ten zamiat jednoczyć szeregi, sieje w nich popłoch i zamieszanie, nie wolno biernie przypatrywać się widowisku chaosu. Należy między bezładne szeregi rzucić hasło porządku i czynem porządek ten i karność przywrócić.

Rzeczypospolitej nie grozi wróg zewnętrzny. A jednak we wszystkich stronach biją dzwony alarmowe; w ordynki bojowe stoją szeregi narodu, ogarnia je jednak chaos zamieszania, bo z jarmarczynym wrzaskiem kłóć się ze sobą hasła bojowe, idące na prawo! Idźcie na lewo! Zbawieniem Rzeczypospolitej jest prawica. Zguba Rzeczypospolitej jest reakcyjna prawica, tylko lewica jest uosobieniem postępu. Kalumnie, ryki, teror omal fizyczny dzielnie sekunduje tej akcji bojowej „u porządkować“ szeregi społeczeństwa.

Tym razem nie zagraża Polsce wróg zewnętrzny. Zagraża wróg gorszy, któremu na imię chaos i destrukcja, warcholstwo i partyjniactwo. Dzień 5 listopada dzień wyborów ma zdecydować o tem, czy Polska uzyska wreszcie sejm, umiejący budować państwo czy też dalej jak dotychczas sejm dbający o interesy partii lub hegemonje poszczególnych klas.

Mackami 22 list państwowych omotać chce Polskę chaos partyjniactwa. Dla tem niezawodniejszego zleżorjentowania społeczeństwa, zmobilizowano wszystkie najszersze hasła i z cynicznym tupetem wywieszono je na sztandarach partyjnych, licząc iż naiwne społeczeństwo uchyli głowy przed majestatem wielkich zewów i nie pozna się, iż frymarczą nimi — handlarze mandatów.

Związek chrześcijańskiej jedności narodowej „Chje na“ zagarnął w arenę patriotyzm, na szydźcie partyjnym wywiesił on hasło „Bóg i ojczyzna“ i warkommu innemu naruszać tego monopolu „lewica“ zabrała w pacht hasło „postępu“ Unja państwowa narodowa — obdarzyła siebie przywiejsem „twórczo państwo wej myśli itd.

Szydły są piękne. Gorzej jest jednak za kulisami najpotworniej zaś będzie w nowym sejmie gdy z jarmarczyną wrzawą wejdą do niego ci, „potrojoczni“, „postepowi“ twórczo — myślący zbawie ele Rzeczypospolitej.

Można im już dziś wierzyć na słowo, iż całą swą energję poświęcą na zaduszenie przeciwników. O ile jednak społeczeństwo nie chce dopuścić do tryumfu tej obłudnej demagogji partyjnej, musi do czasu jeszcze — otrzeźwić. Nie tylko jednak otrzeźwieć, zdobyć się musi ono na inicjatywę czynu. Z odmętów partyjniactwa i warcholstwa, które zgubiło i dawną Rzeczypospolitą wyzwolić może Polskę tylko energiczne waży głosom rozporządzające hasło u miarkowania i porozumienia. Hasłem tem przetrzeć gał Polskę w przeddzień upadku proroczy Skarga, dziś podejmuje je stan, który i w dawną Rzeczypospolitej był najspójstrzym węglem chylącego się gmachu państwowego — mieszczaństwo.

Mieszczaństwo, które wie, że dobrobyt zawdzięcza się ładu i pracy, pragnie dziś tem hasłem u miarkowania ukończyć rozruchane partyjniactwo. Nie dla własnej kastowej wygody lecz w interesie ładu i państwa staje ono dziś pod znakiem „centrum“ wierząc iż dość już dzikich skrajności rujnujących kraj i państwo, hamujących rozwój i opóźniających rzetelny postęp. Mieszczaństwo nie spełni jednak tej misji swojej bez poparcia inteligencji.

Inteligencja polska, która w najgorszych okresach niewoli; zaborczej umiała służyć idei narodowej dziś musi podać rękę mieszczaństwu i głosem swoim za ważyć na szali. Łączy jednak inteligencję z mieszczaństwem nie tylko wspólność tego jednego, dla dobra Rzeczypospolitej nieodzownego celu. Pomódz musi ona nie tylko postulatowi umiarkowania, bez którego i nadal nie będzie ładu i pracy twórczej; inteligencja pomódz musi i sobie, gdyż coraz trudniej wazy ona o byt i siania się pod naporem mrocznych, pod stawy tego bytu przeżerających trosk.

Inteligencja polska, której twój czuś żyje i pracuje w ośrodkach miejskich, musi pójść pod sztandarem tego stronnictwa, które przedewszystkiem kieruje się niekłamana troską o los i rozwój miast oraz

KRONIKA.

MILJONOWKA.

W sobotę po południu w lokalu Pożyczek państw. odbyło się ciągnięcie 105 milionówki. Z koła wyszedł numer: 3,313.022 PKO w Warszawie.

— ZE SPRAW HANDLOWYCH.

Znana i najstarsza w Kaliszu firma p. W. Biskupskiego w Starym Rynku w tych dniach powiększyła swój skład win i towarów kolonialnych. P. Biskupski objął przedstawicielstwo wielkiej fabryki warszawskiej cukrów firmy Biskupskiego. W Starym Rynku również w domu własnym odbudowanym po spalaniu przez Niemców otworzył ponownie skład detaliczny znany w Kaliszu właściciel fabryki mydła p. Jan Kindler. Obydwie te placówki polskie znajdujące się w nadzwyczaj estetycznych lokalach zasługują ze wszechmiar na poparcia, zwłaszcza, że obydwaj ich właściciele padli w sierpniu 1914 m. ofiarą barbarzyństwa niemieckiego.

— ODBUDOWA DWORCA KALISKIEGO.

Dowiadujemy się, że Dyrekcja Państwowa Polskich kolei żelaznych przystępuje z wiosną przyszłego roku do odbudowy dworca Kaliskiego. Plany przebudowy już są gotowe. Wiadomość ta ucieszy Kaliszanie, gdyż dworzec kaliski jest jedynym, zdaje się, na terenie dyrekcji, który po spalaniu przez uciekających Moskale nie został odbudowany lecz tylko prowizorycznie pokryty dachem i częściowo pomalowany wewnątrz.

— Z AURY.

Wieczorem 28 bm. spadł dość obfity śnieg, który przeleżał i nazajutrz. W niedzielę mieliśmy dość silny przymrozek przy pięknej pogodzie słonecznej.

— NA CMENTARZ POLSKICH BOHATERÓW (W poniedziałek, 30-go, wtorek 31-go b. m. i środę 1-go listopada odbędzie się w naszym mieście urządzona przez Kaliski komitet żałobnego Krzyża zbiórka na utrzymanie grobów bohaterów. Należą do nich okna są do nabycia w cukierniach, restauracjach i księgarni p. Skapskiego. Nie wątpimy, że zbiórka ta znajdzie poparcie w szerokich kołach Kalisza.

— „OAZA“.

„Ivonne de Lorme“ (Reputation) i Po wielu staraniach udało się dyrekcji kinoteatru „Oaza“ wystawić na swoim ekranie ten obraz. Wogóle dramatów życiowych jest bardzo dużo, choć nie wiele z nich zasługuje na uwagę publiczności, ale ten obraz każdy winien go zobaczyć. Dramat ten wyświetlany w 7-miu olbrzymich częściach, przedstawia osobę, która kocha i stara się być kochaną, a jednak jest zdradzoną. W roli tytułowej znana artystka „Dziewica ze Szambantu“ Priscylla Dean.

Ten sam obraz był w swoim czasie wyświetlany w Warszawie w kinoteatrze „Apolo“ przy 87 tysiącach widzów.

Nie wątpimy, że i Kalisz ma pewien gust artystyczny i przyjdzie podziwiać wspaniałą grę artystów. Muzyka ściśle zastosowana do obrazu. Sala dobrze ogrzana.

— GROZNY POZAR.

Dziś o godz. 8-ej rano przy ulicy Nowej Nr. 12 w domu p. Jercha wybuchł nagle pożar. Przyczyną powstania pożaru było zapalenie się ropy naftowej od znajdującego się tam motoru fabrycznego. Pożar wybuchł na parterze i objął w pierwszym rzędzie klatkę schodową; fakt ten wywołał niezwykłą panikę wśród mieszkańców domu. Brak zimnej krwi popychał niektórych do

wyskakiwania z okien pierwszego piętra, inni znów rzucali się z obłąkaną szybkością poprzez obłoki dymu i ognia. Stróżka opuściła się z 2 piętra po rurze do motoru, z mieszkańców drugiego piętra, niejaki Jan Juszcak, lat 22 pomimo iż mając złamany i obandażowany obojczyk (wypadkowi temu uległ na budowlu w ubiegły piątek), rzucił się ku oknu i po drucie od dzwonka ciągniętego, — poprzez ogień zaczął się opuszczać na dół. Krok ten pociągnął za sobą smutne następstwa. Juszcak opadł na dół z poprzecianiami do krwi rękoma, z poparzoną ciężko twarzą oraz całym ciałem. Całe ubranie zostało na nim spalone. Juszcak przewieziony został natychmiast do szpitala św. Trójcy. Stan jego ciężki. Oprócz tego uległ poparzeniu twarzy i lewej ręki syn właściciela domu, którego opatrzył na miejscu st. felczer Straży ogniowej p. Grzmiła.

Straży ogniowej, która przybyła natychmiast na miejsce, udało się pożar zlokalizować.

— SPRAWOZDANIE Z KWESTY NA RZECZ NIEZAMOŻNYCH STUDENTÓW.

Kwesta na rzecz niezamożnych akademików Kaliszan, urządzona staraniem Patronatu A.K.K. w dniu 8 bm. przyniosła dochodu brutto 416,660 mkp. Wydatki wyniosły 18,500 mkp. Czysty dochód przelany na rzecz A.K.K. wyniósł 398,160 mkp.

— PODZIEKOWANIE.

Zarząd Akademickiego Koła Kaliszan niniejszym ma zaszczyt złożyć najserdeczniejsze podziękowanie inicjatorom oraz wszystkim panjom Kwestarkom za pełną poświęcenia udział w urządzonych w dniu 8 bm. kwesjach na rzecz niezamożnych studentów Kaliszan.

Zarząd A.K.K.

— NA GORACYM UCZYNU.

W czasie targu wtorkowego na Nowym Rynku, na zwykłym polu operacyjnym wszystkich początkujących doliniarzy, został przychwycony niejaki Tydański, lat 19, mieszkaniec Ogrodów w trakcie ucieczki ze skradzionym masłem z woza na placu przed Gazownią.

Amatora cudzego masła osadzono pod kłuczem.

— KONKURS NA PRACE p. t. „DOMY LUDOWE“.

W rocznicę 120—lecia istnienia instytucji i ku uczczeniu zasług ś. p. Stanisława Dzierżbickiego, pierwszego prezesa Rady Nadzorczej w okresie przejścia instytucji przez społeczeństwo, Władze Polskiej Dykcji Ubezpieczeń Wzajemnych ogłaszają konkurs na prace pod tytułem: „Domy ludowe“. Ich organizacja i znaczenie rozwoju kultury narodowej—na warunkach następujących:

1. Praca konkursowa z uwzględnieniem materiału ojczyźnego i obcego o treści popularnie lecz źródłowo ujętej, nie może być większą nad 6 arkuszy, druku zwykłej szesnastki.

2. Rękopis czytelnie napisany przesyłać pod adresem: Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie, Al. Jerozolimskie 41., w kopercie z napisem „Na konkurs“. Na pierwszej stronie rękopisu winno być uwidocznione godło autorskie, które wraz ze szczegółowym adresem imieniem i nazwiskiem autora podać należy wewnątrz w osobnej kopercie.

3. Ostateczny termin konkursu upływa dnia 15 lutego 1923 roku, po tej przeto dacie nadesłane prace nie będą rozpatrywane.

4. Za uznane przez sąd konkursowy dwie najlepsze prace wypłacone będą nagrody 500,000 oraz 200,000 marek polskich. Nazwiska autorów prac nie nagrodzonych pieniężnie, lecz zaszczytnie wyróżnionych, będą za zgodą autorów ogłoszone. Prace nagrodzone przechodzą na własność Polskiej Dykcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

5. Wyniki konkursu ogłoszone będą najpóźniej dnia 15 kwietnia 1923 roku. Rękopisy prac nienagrodzonych a nieodebranych przechowywane będą do dnia 1 lipca 1923 roku.

6. Sąd konkursowy stanowią: zaproszeni pp. Zdzisław Dębicki, Aleksander Janowski, Tadeusz Niedzielski, oraz z ramienia Władz Instytucji: pp. inż. Jan Brzostowski, Antoni Byszewski i Bolesław Chomiński.

zależniacącego go ogółu pracowników gospodarczych i umysłowych. Inteligencja polska tysiącem niegłęboko zczona jest z bytem i losem tych miast. Gdy miasta rozwijają się, gdy mają one zapewnione warunki prawidłowego bytu i rozkwitu, rola inteligencji wzrasta i poprawia się jej ekonomiczna sytuacja i odwrotnie, gdy miasta ubożeją, gdy wskutek zaniedbania i jednostronnego przeciążenia podatkowego wydziera się im warunki tej normalnej egzystencji, siłą faktu upada i inteligencja. Miasto jest podłożem bytu inteligencji, bez zdrowo rozwiniętych, odpornych miast—inteligencja polska nie może istnieć ani rozwijać się normalnie. Między inteligencją a mieszczaństwem jest tyle interesów wspólnych, wyrastających z faktu współżycia na tem samym podłożu jakim jest miasto, że najskrajniejszy nawet separatysta i kłostowiec inteligencji przyznać musi, że tylko sojusz inteligencji z mieszczaństwem ocali może Polskę przed hegemonią tych klas, które nie mając żadnego organicznego związku z miastem, z jego kulturą i inteligencją, nie tylko nie posiadają żadnego zrozumienia dla jego interesów; ogólnie narodowego znaczenia — ale przeciwnie płoną ku miastom i inteligencji ogniem niezdrowej nienawiści.

Inteligencja nie jest zwartą klasą i nie może ją ko taka pod własną egidą pódć do wyborów, bo rozstrzeli, zmaruże swe głosy. Musi ona pojsć z mieszczaństwem, bo ten sojusz zarówno pod względem gospodarczo społecznym jej interesów jak i ogólnonarodowego poczucia jest najnaturalniejszy. Musi się zaś pojsć tembardziej, że czas zerwać w Rzeczypospolitej z systemem anomalji gospodarczych i podatkowych, doprowadzających do tego, że budżet państwa się opiera na barkach miast gdy wieś umiała wymusić dla siebie przywilej „swobód“ podatkowych. Nie wolno zapominać że budżet ten coraz bardziej siania się pod brzemieniem katastrofalnego deficytu; a przebieg budżetu, o ile oparłoby się na racjonalnych, podatkach, wykorzystujących siłę podatkową ziemi rolnej, umożliwiałby przyspieszenie dzieła reformy walutowej: tego podstawowego warunku gospodarczego odrodzenia państwa. Uzdrawienie budżetu umożliwiłoby jednak i poprawę bytu tych szerokich rzesz inteligencji, które dziś zapewniają kadry urzędnicze. Dopóki jednak miasta nie zdobędą w sejmie należny tego głosu, państwo dusić się będzie w objęciach deficytu, którego konsekwencją jest między innymi ten fakt, że urzędnik jest dzisiaj wynagradzany tak niedźwinnie, że toczyć musz żywoć parjasal.

Miasta polskie chylą się ku upadkowi, mieszczaństwo polskie traci odporność, inteligencja zaś, ta ostoją i dźwignią myśli wielkiej misji wychowawczo umysłowej, gdyż warunki jej materialnej egzystencji są chore i pogarszają się z dnia na dzień.

Nowy sejm uzdrowić powinien nie tylko gospodarczą sytuację państwa ale wbić ostatecznie pale pod gmach zdrowego życia społecznego, umożliwiającego wszystkim stanom normalny byt i rozwój.

Ideologię walki, mądrości dzikiego ścierania się partyjnego przeciwstawiamy hasło umiarkowania i porozumienia. Zwyciężyć powinna nie prawica lub lewica, nie ta czy owa skrajnym egoizmem kierująca się klasa lub partja, lecz interes zbiorowości, żywotna potrzeba skoordynowania wszystkich sił twórczych na platformie centrowej w imię potrzeb zdrowej, potężnej, z gospodarczych i społecznych fermentów oczyszczonej Rzeczypospolitej. Ten interes zbiorowości wymaga jednak, by w sejmie i Rzeczypospolitej doszły do ważnego głosu te ostoje inicjatywy, pracy gospodarczej, kultury i postępu, jakimi są miasta. Inteligencja polska, która umiała złożyć narodowi tylokrotnie daninę ofiar: krwi, dziś stanąć musi jeszcze raz do boju, do boju który ocalić może Polskę przed chaosem dalszych walk, prawidłowo uporządkować szeregi społecznego i pod hasłem umiarkowania zjednoczyć je dla wspólnej wyteżonej pracy dla dobra tej zbiorowości, której na imię nie partja lecz gospodarczo i kulturalnie odrodzona Rzeczpospolita!

Dr. S.

Plakat wyborczy.

Od kilku dni mury i parkany naszego miasta „upiększają“ plakat Ch. J. Nar., przedstawiający obrazowo, jak to różne PPS-y, NPR-y, Wyzwoleńcy, Komuniści i inne żydy pędzą naród w przepaść.

Plakat ten naturalnie jest obliczony na efekt i ma oddziaływać uświadamiająco na bezkrytyczne tłumy. Jeśli jednak w tłumie znajdują się jednostki nieco głębiej myślące, to plakat ten może wywołać wręcz przeciwny skutek, aniżeli ten, na jaki jest zakreślony, a mianowicie może wpływać chłodząco na wielu zwolenników 8-ki. Bo plakat ten, można tłumaczyć i w ten sposób, że 8-ka rozpęta i podnieci do walki różnych PPS, NPR, Wyzwoleńców, Komunistów i innych żydów, którzy, połączwszy swe siły, wpędzą naród bezbronny, naród bezkrytyczny, naród bierny, naród nieskonsolidowany w przepaść. Konsekwencja prosta: niech lepiej 8-ka nie wywołuje wilka z lasu, niech śpi leho, niech PPS, NPR itd. gryzą się pomiędzy sobą, a my swą papierową bojowniczością nie, podniecajmy ich do wspólnej przeciw nam akcji, a raczej starajmy się łagodzić przez ciwienstwa, łagodzić stronnictwa. Lejmy raczej oliwę na wzburzone fale, aniżeli dolewajmy oliwy do i tak już silnego ognia. Lepsza bowiem słomiana zgoda, niż złota wojna, której wyniki zawsze są niewiadome.

X.

Każdy rzemieślnik, kupiec, przemysłowiec, urzędnik, emeryt i inwalida -- słowem

14 Każdy mieszczanin **14**
głosuje na Nr.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Do rejestru handlowego działu A. Sądu Okręgowego w Kaliszu wciągnięto następujące firmy:

Dnia 7 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4383 „Cerca Lustig“, sprzedaż farby i towarów w Kaliszu, Złota 19, właścicielka Cerca Lustig w Kaliszu

Dnia 16 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4384 „F. Rzenzykowski“, sprzedaż gotowy ubrań w Kaliszu na Nowym Rynku, właścicielka Franciszka Rzenzykowska w Kaliszu, Szopena 3,

pod Nr. 4385 „Aron Liberman“, sprzedaż towarów ludowych i manufaktury na Nowym Rynku w Kaliszu, właściciel Aron Liberman w Kaliszu, Szopena 4,

pod Nr. 4386 „K. M. Ehrlich“, wyrób haftów w Kaliszu, Majkowska 2, właściciel Kalman Mordka Ehrlich w Kaliszu,

pod Nr. 4387 „Ewich i Sikorski“, piekarnia w Kaliszu, Wrocławska 70, współnikami są: 1) Bolesław Ewich, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Konstantynowskiej 84, i 2) Wacław-Kazimierz Sikorski, zamieszkały w Kaliszu, Wrocławska 70. Spółka firmowa, zawiązana na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Bruśnickim w Kaliszu 19 kwietnia 1922 roku za Nr. 469. Zarząd należy do obydwóch współników.

Dnia 19 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4388 „Luzer Pulwermacher“, sprzedaż konfekcji męskiej na targach w powiecie Kaliskim z siedzibą w Kaliszu, właściciel Luzer Pulwermacher w Kaliszu, Nadwodna 16,

pod Nr. 4389 „H. Znamierowski i Synowie“, handel drzewem w Kaliszu, Wrocławska 95. Wspólnikami są: 1) Henoch Znamierowski, 2) Dawid Znamierowski i 3) Jochel, vel Ichel Znamierowski, zamieszkały w Kaliszu.

Spółka firmowa, Zarząd należy do wszystkich współników. Weksle, rewersy, zryta lub inne pieniężne zobowiązania podpisywać będzie w imieniu firmy Henoch Znamierowski. Wszelkie zaś inne dokumenty ma prawo podpisywać każdy ze współników oddzielnie. Kapitał zakładowy spółki stanowi 500000 marek.

pod Nr. 4390 „Gruszka i Papina“, restauracja we wsi Mokrsko, powiatu Wieluńskiego. Przedsiębiorstwo rozpoczęło działalność 6 maja 1922 roku. Wspólnikami są: Jan Gruszka—we wsi Mokrsko i Ludwik Papina we wsi Chotowie, gminy Mokrsko zamieszkały. Spółka firmowa, zawarta na mocy aktu z dnia 6 maja 1922 roku za Nr. 1060, sporządzono przed notariuszem Nagajewskim w Wieluniu. Zarząd należy do obydwóch współników łącznie.

pod Nr. 4391 „Z. Holtz“, sklep spożywczy w Kaliszu, Nowy-Rynek 6, właściciel Zyskind Holtz w Kaliszu, Wodna 3,

Dnia 21 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4392 „Juda Melamed“, sprzedaż mięsa w Kaliszu—duże jatki Nr. 27, właściciel Juda Melamed w Kaliszu, Nadwodna 2,

pod Nr. 4393 „E. Sztenger“, sprzedaż resztek towarów bawełnianych na rynku w Kaliszu, właścicielka Estera Sztenger w Kaliszu, Majkowska Nr. 16.

Dnia 22 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4394 „Sender Friede“, sprzedaż resztek manufaktury w Kaliszu, właściciel Sender F Friede w Kaliszu, Szopena 14.

Dnia 23 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4395 „S. Jakubowicz“, sprzedaż naczyń kuchennych w Kaliszu, Rynek 8, właściciel Szmul Jakubowicz w Kaliszu, Babina 23.

Dnia 24 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4396 „Michał Kaliski“, restauracja

w Kaliszu, ulica Złota Nr. 13, właściciel Michał Kaliski w Kaliszu, Wodna 3,

pod Nr. 4397 „Józef Plichtowski“, garbarnia w Kaliszu, Wodna 15, właściciel Józef Plichtowski w Kaliszu,

pod Nr. 4398 „W. Zajączkowski“, restauracja w Kaliszu, Majkowska 9, właściciel Wincenty Zajączkowski w Kaliszu,

pod Nr. 4399 „Szlama Znamierowski“, sprzedaż drzewa i węgla w Kaliszu, Majkowska 3, właściciel Szlama Znamierowski w Kaliszu, Kosciuszki Nr. 30,

pod Nr. 4400 „Ch. Michałowicz“, sprzedaż ubrań gotowych w Kaliszu na Nowym Rynku, właściciel Chaim Michałowicz w Kaliszu, Nadwodna 16.

Dnia 28 sierpnia 1922 roku:
pod Nr. 4401 „H. Jakubowicz“, sprzedaż towarów lokciowych w Kaliszu na rynku, właściciel Hendel Jakubowicz w Kaliszu Szopena 14,

pod Nr. 4402 „J. Litmanowicz“, sprzedaż konfekcji męskiej w Kaliszu Nadwodna 14, właściciel Jakób Litmanowicz w Kaliszu,

pod Nr. 4403 „Szmul Waksman“, sprzedaż konfekcji męskiej w Kaliszu, Nowy Rynek 6, właściciel Szmul Waksman w Kaliszu,

pod Nr. 4404 „Izer Goldstein“, sprzedaż garderoby w Kaliszu, Majkowska 7, właściciel Izer Goldstein w Kaliszu,

pod Nr. 4405 „H. Szafir“, sprzedaż towarów galanterijnych w Kaliszu, Wrocławska 29, właściciel Hela Szafir w Kaliszu, Wodna 9,

pod Nr. 4406 „M. Goldstein“, wyrób sodowej wody w Kaliszu, Majkowska 6, właściciel Mozes Goldstein w Kaliszu,

pod Nr. 4407 „Anszel Wanne“, sprzedaż towarów kolonialnych i spożywczych w Kaliszu, Piskorzewska 7, właściciel Anszel Wanne w Kaliszu.

PALMA

Dużo oszczędzicie nosząc obcasy i zelówki kauczukowe Palma

PALMA-KAUCZUK

(Sp. z ogr. odpow.)

Skład fabryczny: **POZNAŃ, Kanałowa 18, tel. 60-16.**

Dla dogodności klientów zaopatrzyłem swój skład na sezon zimowy w najlepsze gatunki różnego rodzaju

FUTRA

2752 męskie i damskie.

Przyjmuję wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące, oraz reperacje. — Robię zamiany, kupuję różne skórki surowe oraz używane futra. — Płacę najwyższe ceny.

Firma egzystuje od roku 1914. Z poważaniem **Józef Bigeisen**, Birowarna 3, oficyna, II p. Tel. 159.

Zginęła karta bezterminowego urlopu

wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Siepszla Iprysznaidla rocz. 1894. 2939

Zginęła karta powołania

wydana przez P.K.U. w Kaliszu na imię Andrzeja Maślaka rocz. 1886. 2938

Kino-teatr

„Polonia“

w Kaliszu z powodu rozejścia się spółki, korzystnie do sprzedania.

Wiadomość na miejscu. 2942

Ból głowy, migrenę,

nowralgię usuwają powszechnie znane proszki z „Kogutkiem“ „Migreno Nervosin“. Łądać w aptekach i składach aptecznych proszków z „Kogutkiem“. 1919

Rozwiertniki proste

i rozwiertniki spiralne

najtaniej sprzedaje Poznański WARSZAWA,

Marszałkowska 72. 1247

Zginęła karta bezterminowego urlopu

Wydana przez P. K. U. Kalisz na imię Szymula Zyzaka rocz. 1893. 2943

Kilka przekrawaczy

szteperów lub szteperki i szwaczów przyjmie fabryka obuwia „PAW“ Ostrów, Staro-Kaliska 2.

2945

Kilimowe

warsztaty najnowszych systemów na składzie.

Nauka kilimów.

Inż. W. Żórawski ul. Wilcza 2 w Warszawie. 2947

Panna

wykształcona, biegła w polskim i niemieckim, umiejąca pisać na maszynie i stenografować, znająca regestraturę, posiadająca dobre świadectwa

poszukuje posady.

Zgłoszenia do ekspedycji Gazety Kaliskiej pod 1225 R. 2914

KUPUJĘ w partjach wagonowych

**ZIEMNIAKI
JADALNE**

gatunki: **Industria i El de Rose**

i placę najwyższe ceny.

Dom Handlowo Rolniczy **STANISŁAW ECKHARDT**

Tel. 2122. **POZNAŃ**, Składowa 1. Adr. telegr.: Ekrol.

ZJEDNOCZONE TOWARZYSTWO

Centrala GALANTERYJNY

W WILNIE.

WILNO, Ulica św. Mikołaja № 10,

zaczęła swoją działalność

z Października 1922 roku.

Przyjmujemy różne operacje komisowe naszej branży.